

STANDARD DYRKNINGSVEJLEDNING

FOR

SAINTPAULIA IONANTHA

Foto: floradania.dk

	SAINTPAULIA IONANTHA
Botanik	Familie: Gesneriaceae Hjemsted: Østafrika (regnskovsområdet).
Formering	Bladstiklinger med 1 cm stilk. Temperatur 20-25°C. Stikkes i letgødet sphagnumblanding pH 5,5- 6,5. 600 blade pr. m ² . Adventivknopper efter ca. 4 uger. Efter ca. 10 uger kan moderbladet fjernes. Fra stikning til deling (prikle) går ca. 14 uger, er dog sorts- og årstidsafhængig. Blade og småplanter tåler meget skygge. Det mest almindelige er dog at købe rodede (i pløksystem) eller urodede stiklinger.
Sorter	Der kommer stadig nye farver til, så vedrørende sorter, se forældernes kataloger eller spørg småplanteleverandør.
Potning Pladsforbrug	Pottes i svagtgødet, kalket sphagnum evt. med ler. Potning i 9 cm potte, 1 plante pr. potte. Hvis nogle af sorterne har tendens til at ville gro ned om potten, kan dette delvis afhjælpes ved at sætte på mellemafstand, og ikke straks give fuld afstand. Slutafstand 45-48 planter/m ² .
Klimaforhold	Temperatur: Luftvarme 20-22°C hele døgnet, luftning ved 26°C. Skygge: Maximal indstråling er 10-12000 lux (= 100 W pr m ²). En hånd holdt 20 cm over planten må ikke give skarp skygge. Ved kraftig indstråling er et lag gardiner ikke tilstrækkeligt. To lag gardiner eller fast skygge er nødvendigt. Luftfugtighed: Relativ luftfugtighed på 75-80% giver den bedste plante. Højere luftfugtighed medfører let et gråskimmelangreb. Er det vanskeligt at holde luftfugtigheden på 75%, kan man med fordel dække planterne med Agryl de første 4-5 uger efter oppotningen.
Vand Gødning CO₂	Vanding: Efter 2-4 mm fordampning vandes til potteklumpen er gennemvandet. Kortest vandingsinterval om sommeren. Gødning: med ca. 0,5-1,0 promille gødningsopløsning efter planteanalyse i forholdet: N : P : K : Mg : Ca 100 : 25 : 195 : 26 : 60 + mikronæring. Lv. 1,3-1,7 i gødningsvandet. Lavest ved dårlige lysforhold, eller meget høje temperaturer. CO ₂ -koncentration på 500-600 ppm afkorter kulturtiden

	med indtil 14 dage.
Blomsterinduktion	Planten er daglængdeneutral. Ved indstråling under 800 lux dannes ingen blomsteranlæg.
Lys	I vinterhalvåret kan med fordel gives vækstlys, 20-30 W pr. m ² SON-T. Der må dog højst gives 50 kiloluxtimer, f.eks. 3000 lux i 16 timer. Hvis der gives mere øges sideskudsdannelsen og -væksten (planten bliver uharmonisk i formen), og blade og stængler bliver hårde (glasagtige) og brækker let. Desuden bliver bladene lyse og de får en tendens til at bøje ned om potten. Holdes der samtidig en høj CO ₂ -koncentration kan bladene blive skeformede.
Fysiogene sygdomme	Solskoldning - varmepletter, når bladene bliver for varme. Koldt vand på varme blade giver pletter. Lav lysintensitet om vinteren kan hindre dannelse af støvknapper. For lav luftfugtighed giver for korte blomsterstilke (blomster under løvet). For meget lys og/eller for høj CO ₂ koncentration giver skøre bladstængler, som let knækker.
Skadegørere	Pythium og Phytophthora Cylindrocarpon-råd Meldug Rhizoctonia Bladnematoder Skudspidsmider Spindemider Saintpauliathrips Lus Bakterier (<i>Erwinia chrysanthemii</i>): god hygiejne. Angrebne planter fjernes. Blomsterne plettes/svides af alle sprøjtemidler.
Moderplanter	Moderplantekvarter på ca. 10 pct. af dyrkningsarealet. Der kan tages 3-4 blade af hver plante hver 4. uge. Moderplanter bør højst blive 1 år. Ved udvælgelse om foråret bør vælges de bedste af de tidligst blomstrende planter.
Beskrivelse af salgsplanter	En salgsplante bør om sommeren have 4 blomsterstilke med mindst 1 udsprungen blomst pr. stilk. Om vinteren lidt færre blomsterstilke. Ikke for fugtig potteklump ved salg.
Litteratur	Amberger - Ochsenbauer, S., 1990: Luftfeuchtigkeit von Bedeutung bei Saintpaulia. GbGw 90 (29) p. 1420-1422.

	<p>Hentig, W.-U. von, 1972: Kulturkartel Zierpflanzenbau. Poul Parey, Berlin und Hamburg.</p> <p>Köhn, S., 1975: Die neue Bakteriose an Saintpaulien.</p> <p>Ludolph, D. 1994: Frühere Blüte durch Zusatzlicht Gartenbaummagazin (1/2): 12-13.</p> <p>Rohde, S., 1971: Anbau von Saintpaulia ionantha. Der Erwerbsgärtner 15, 719-721.</p> <p>Wikesjö, Karl, 1979: Odling av Saintapulia ionantha, Usambaraviol. Trädgård 171, Konsulentavdelningens rapporter. Sveriges Lantbruksuniversitet.</p>
--	--
